

บนผืนดินพระราชทาน

โฉนดฉบับแรกของประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าหลวงพิเศษพร้อมด้วยเจ้าพนักงานกรมแผนที่ เริ่มออกเดินสำรวจที่ดินของประเทศเป็นครั้งแรก และดำเนินการรังวัดหมายเขตที่ดิน ตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการ บริเวณบ้านพลับ ตำบลเกาะเกิด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นปฐมฤกษ์ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ร.ศ. ๑๒๐ (พ.ศ. ๒๔๔๔)

เนื่องจากยังไม่มียกกฎหมายเป็นหลักในการออกโฉนดที่ดิน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ออกประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ร.ศ. ๑๒๐ (พ.ศ. ๒๔๔๔) โดยวางระเบียบการเรื่องโฉนดที่ดินไว้โดยแน่ชัด ประกาศพระบรมราชโองการฉบับนี้ ถือได้ว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกที่ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนที่ดินและสิทธิของผู้เป็นเจ้าของที่ดิน โดยมีแผนที่ระวางแสดงรายละเอียดชี้ได้ว่าที่ดินที่จะดำเนินการออกโฉนดแต่ละแปลง ตั้งอยู่บริเวณใด เนื้อที่เท่าใด ใครเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินในทะเบียน

เมื่อดำเนินการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในท้องที่มณฑลกรุงเก่าเสร็จสิ้นแล้ว จึงได้ตั้งหอทะเบียนมณฑลกรุงเก่าขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย ที่สภาคารราชประยูร ในพระราชวังบางปะอิน เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ร.ศ. ๑๒๐ (พ.ศ. ๒๔๔๔) และต่อมาได้จัดตั้งกรมทะเบียนที่ดิน (กรมที่ดินในปัจจุบัน) ขึ้นเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๒๐ (พ.ศ. ๒๔๔๔)

ในการมอบโฉนดที่ดินครั้งแรกนั้น สืบเนื่องจากที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประทับแรมอยู่ ณ พระราชวังบางปะอิน พระยาประจักษ์พริบชาติ (ผ่อง ชูโต) ข้าหลวงพิเศษจัดการที่ดิน ได้นำโฉนดที่ดินในท้องที่ตำบลบ้านแบ่ง ของพระคลังข้างที่ ๒ ฉบับ และของราษฎร ๓ ฉบับ ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ เจ้าของที่ดินนับเป็นปฐมฤกษ์ โฉนดที่ดินฉบับแรกของประเทศไทยเป็นโฉนดที่ดินซึ่งมีพระนาม "สมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์" ทรงถือกรรมสิทธิ์ เป็นโฉนดเลขที่ ๑ หน้าที่ ๑ เลขที่ดิน ๑๑๗ ระบาย ๑๗ ต ๓ อ ตำบลบ้านแบ่ง อำเภอพระราชวัง แขวงเมืองกรุงเก่า (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) เนื้อที่ ๙๑ ไร่ ๑ งาน ๕๒ ตารางวา

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานที่ดินอันเป็นทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ให้แก่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๕๑,๙๖๗ ไร่ ๙๕ ตารางวา เพื่อนำไปดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ดินพระราชทานดังกล่าว มีที่ดินที่ออกโฉนดเป็นฉบับแรกของประเทศไทยรวมอยู่ด้วย

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการจัดที่ดินและได้พัฒนาปัจจัยพื้นฐานให้กับเกษตรกร นำพื้นที่พระราชทาน ที่ดินตามโฉนดเลขที่ ๑ เนื้อที่ ๙๑ ไร่ ๑ งาน ๕๒ ตารางวา ให้แก่เกษตรกร

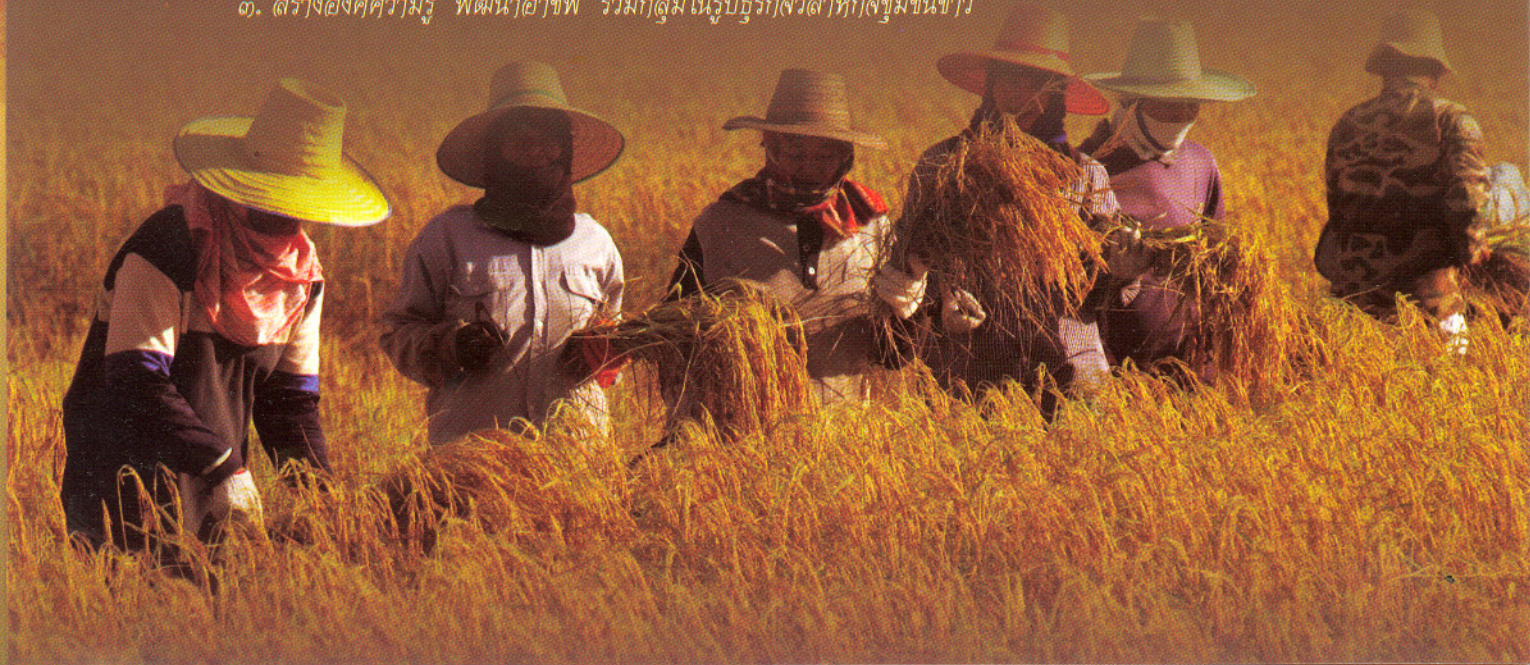
ศูนย์ศักยภาพพันธุ์ข้าว “แปลงโฉมต้นข้าวแรกของประเทศไทย บนผืนดินพระราชทาน”

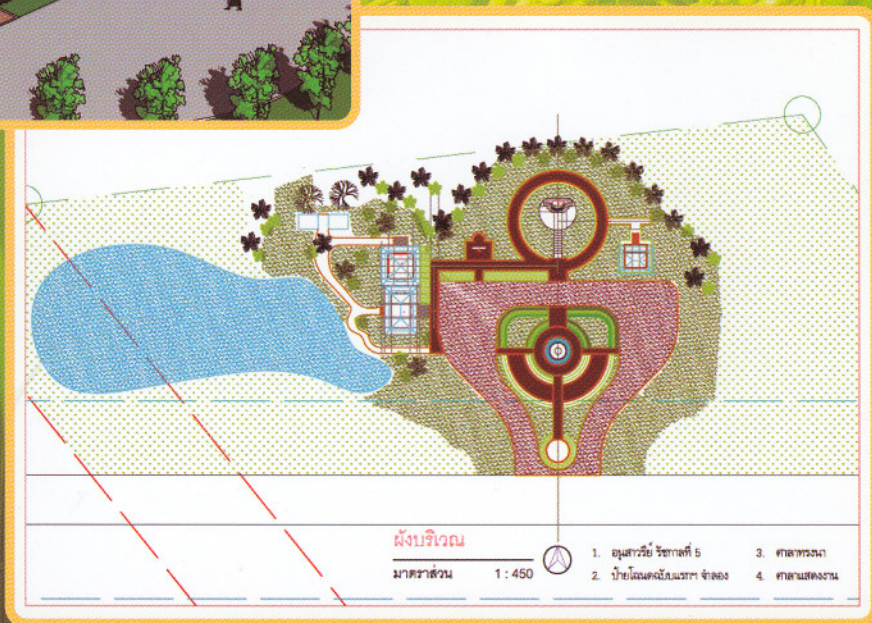
เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ร่วมกับ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา องค์การบริหารส่วนตำบลวัดยม จัดตั้งศูนย์ศักยภาพพันธุ์ข้าว “แปลงโฉมต้นข้าวแรกของประเทศไทย บนผืนดิน
พระราชทาน” ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลวัดยม อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวในผืนดิน
พระราชทาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
๒. เพื่อสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว
๓. สร้างองค์ความรู้ พัฒนาอาชีพ รวมกลุ่มในรูปธุรกิจวิสาหกิจชุมชนข้าว

ลายต้นปฏิรูปที่ดิน 1764
www.alro.go.th

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 1 ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์ / โทรสาร 0-2282-2577
เอกสารเผยแพร่ฉบับที่ 441 จำนวนพิมพ์ 10,000 ฉบับ พฤศจิกายน 2551